

Leto XVIII.

Uredništvo in uprava se nahajata v Kranju štev. 173.

Telefon štev. 73.

Naročnina polletno 20 Din, četrtletno 10 Din

Izhaja vsako soboto

Gorenjec

Štev. 48.

Dopise sprejema uredništvo do torka zvečer. Rokopisi se ne vračajo. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Za odgovor priložite znamko

Tednik za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Gorenjec v starem in novem letu

Ko je Gorenjec pred 11 meseci prišel med nas prenovljen in poživljen kakor ptič Feniks, so mu nekateri prerokovali le kratko življenje. »Saj se ne splača razburjati«, so dejali nekateri, »saj bo itak kmalu zaspal, boste videli, spomladi ne bo dočkal, poletja pa gotovo ne. Nepotreben je in nima nikake življenjske možnosti in zato bo kaj kmal napravljen neslaven konec.« Toda ta prerokovanja se niso uresničila. Krstni ogenj je ta neboljenc kaj hitro in dobro prestal in ta neboljenc se dobro razvija v veselje in zadovoljstvo nekaterih. Res, krepko je zavihal rokave in šel na delo.

Sam pove, kolikokrat so ga že posadili na zatožno klop in ga dolžijo sedaj tega delikta, nato zopet drugega. Today Gorenjec je zbral skupaj svojo mladostno energijo in nič hudega se mu ni pripetilo.

Večkrat je prinesel razne popravke, a ti popravki so bili včasih kaj zanimivi. Marsikaj so odkrili, kar bi sicer ostalo za vekomaj pozabljeno. Gorenjec se baha, da je kaj zanimiv in velik gospod.

Veliko imenitnih stvari je že doživel. Zato je pač lahko ponosen.

Gorenjcu nekateri zamerijo, da posod vtakne svoj nos. Za vse, za kar bi se prav za prav ne smel brigati, se briga. Kritizira politiko in gospodarstvo in spravlja kot velik sitnež v javnost zadevščine, o katerih pravijo nekateri, da bi bilo bolje, da bi molčal. Nadalje spravlja v javnost stvari, o katerih bi radi videli, da bi bile za večno pozabljene.

Nadalje je Gorenjec poročal o veseljih in žalostnih dneh, katere so ljudje doživljali v kranjskem srezu. Poročal je o gospodarski krizi ter se zameril tujim tvrdkam, ker je pripovedoval ljudem, da je bolje in pametno, če naročajo blago pri domačih podjetjih in s tem podpirajo domačo obrt. Sploh se je zavzel za domačo obrt. Včasih je malo pokritiziral razne individue in je bil spet ogenj v strehi, toda Gorenjec se ni zmenil za za vse to. Nadalje je poročal o vremenu, dežju, snegu in vseh nebesnih spremembah, z eno besedo o vsem, kar je zanimalo meščane in deželane.

Mnogo člankov je posvetil delavskemu vprašanju in pri tem v živo zadeval marksiste, ki so mislili, da imajo oni že monopol pri delavstvu v Kranju. Mnogo je pomagal Jugoslovanski strokovni zvezi, ki je pomnožila svoje članstvo na okoli 600. Velikokrat je razkrinkal ljubezen raznih »delavskih prijateljev« do delavstva, ki pa je bila seveda bolj

na jeziku kakor v resnici. Posebno je šlo tem ljudem na živce, ko se je JSZ borila za delavske pravice, dočim so ji oni metali polena pod noge. Res se je Gorenjec mnogim zameril, toda mnogim se je prikupil, ker je z možato in odkrito besedo branil interese delavcev in obrtnikov. Vsak pošten človek bo moral priznati, da je Gorenjec v preteklem letu vršil lepo in plemenito nalogo, ko je branil pred vsem delavske sloje.

Kaj bo pa Gorenjec delal in pisal v novem letu? Gotovo bo vestno spremljal vse dnevne dogodke, jih komentiral in kritiziral. Vsakemu bo povedal, kar mu gre.

Sicer se pa Gorenjcu v novem letu odpira zelo širok delokrog. Vestno bo

poročal o kopališčih, o tuj. prometu. Poročal bo o novo vpeljani mestni užitnici, o splošnem občinskem gospodarstvu,

Poročal bo o zborovanjih kranjskega gospodarskega društva, ki se je izkazalo kot zelo hvalvreden gospodarski regulator. Poročal bo morebiti o plesnem venčku, ki ga ga bodo priredili,

poročal bo morebiti o volitvah, katere bomo doživeli v novem letu, hvalil in grajal kandidate, ki se bodo potegovali za čast senatorja, poslanca, odbornika itd. Gorenjec obljublja, da bo poročal o dohodkih in primanjkljajih pri vseh mogočih bratovščinah, da bodo bravci vsestran-

sko informirani. Za vse to bo skrbel Gorenjec. Če bosta dopuščala čas in prostor

bo Gorenjec natančno poročal o zgodovini kranjskega mesta, prav posebno iz zadnjih let. Torej tvarine za bodoče leto bo dovolj in najbrž tudi zanimive. Nekateri bodo zelo zadovoljni, drugi pa zelo nezadovoljni, kajti vsem ljudem itak ni mogoče ustreči.

Torej s takšno prognozo stopa Gorenjec v novo leto. Prijatelji Gorenjca bodo gotovo zadovoljni, če bo izpolnil te obljube.

Srečo si voščimo

Nič kaj prijazno se ne oziram na preteklo leto. Taka je sodba, ko delamo in zaključujemo letne račune. Koliko gorja je prestalo človeštvo v tem letu!

Pravijo, da živimo v dobi prosvetljenega človeka. Pravijo, da ni več nikjer srednjega veka. To trdijo oni krogi, ki so zaslužili cele narode in jih vladajo kot mongolski kani samodržno. Prava, po katerem bi se merila pravica vsem in vsakemu po istem razmerju, ni. Poglejmo le Rusijo, Mehiko in druge države, kjer so framazoni s svojo prosvitljenostjo, svobodo, enakostjo, človečanstvom in drugimi krilaticami postali največji zatiravci ljudskih svoboščin. Političnih svoboščin ni, kjer vlada krog mednarodne framerije.

Pravijo, da živimo v dobi socialnosti. Delavstvu prepuščajo oblasti, da se organizira. Še več! Na podlagi Marksovega sistema imamo zgrajen ogromen državni aparat boljševiške Rusije. Zastopniki razredarjev vladajo po mnogih državah, mogočne so delavske organizacije. Proletariat je po tem videzu sila, ki naj zavlada povsod in naj napravi red. Pa kako se motimo! Velika organizacija delavstva po svetu se zlorablja. Mesto da omogoča delavstvu delo, plačo, politično svobodo, ga baš te organizacije v rokah različnih rdečkarjev tirajo na barikade za čisto druge svrhe. Španija nas uči, Rusija je sijajen zgled. Socialnost rdečega socializma in masonerije je le krinka. Rdeč je žid s polnim žepom, rdeč je tudi naprednjakar, ki se vzpenja po ramah delavstva, da nato nad njim vlada. Socialnost je pri njih le vaba in krinka.

Živimo v dobi razmaha svetovnega gospodarstva. Opirajo se nove prometne zveze z aeroplani, železnicami, celo preko zamrznjenih oceanov. V tovarni in na polju brne nešteti stroji, reklama, kot je doslej svet še ni poznal, podpira posamezna gospodarstva. In vendar kljub temu gospodarsko ne napredujemo ali pa celo propadamo. Cel svet je danes gospodarska jetnišnica, nad katero gospodarji le par mogotcev s polnimi žepi denarja. Ti določajo državam gospodarsko politiko, ti najdejo pota skozi carinske zidove celega sveta, ti z denarjem prodirajo v kabinete ministrov. Gospodarstvo narodov pri tem propada.

Pravijo, da se širi kultura. Če pa primerjamo sedanje časopisje, knjige, brošure, poslušamo radio, pa vse to primerjamo s kulturo preteklosti, bomo kaj hitro lahko spoznali, da sedanji človek dela naglo, zato pa tudi površno. In plitvost današnje kulture se izraža tudi v

Tamkaj na eni gmajnici ...

(Stara božična iz Cerkelj)

1

Tamkaj na eni gmajnici,
V eni razdrti štalici,
Strehe ni b'lo, zapret' ni moglo,
Sneg je šel noter, koder je tlo.

2

Oh, Anzel, ti s' prav hiter,
Ob strani noter' poglej,
Kar notri v jasicah vidiš,
Prav hitro nam povej!

3

Jaz vidim eno dete,
oh, silno je lepo!
Pa nima nič odeje,
ga zebe prav močno.

4

Oh, Jurček, ti s' prav hiter
Brž steci na svoj dom,
Pa ovco s kože sleci,
Prinesi kožo sem.

5

Pa mi ga hoč' mo odeti,
Tega Mesijesa,
Potem pa lepo peti,
Od ljubga Jezusa.

Tam stoji pa hlevček ...

(Božična — otroška.)

1

Tam stoji pa hlevček,
Tam stoji pa hlevček,
Lepi hlevček
Betlehem.

2

Notri je Marija,
Dete nam povija,
Lepo Dete
Jezusa.

3

Tam stoji ob strani
Sveti Jožef stari,
Že vso sivo glavo ima
Že vso sivo glavo ima.

4

Z nogo pripogiba,
Detece zaziba,
Lepo dete
Jezusa.

Vsem odjemalcem želi srečno in blagoslovljeno novo leto

Pollak Jurij
strojno mizarstvo
Kranj

Šenčur

Novi g. župnik. V soboto bo pri škofijskem ordinariatu v Ljubljani instaliran za župnika v Šenčurju dosedanji župni upravitelj č. g. Franc Vaupotič. Po instalaciji ga bo ob prihodu sprejelo ljudstvo naše župnije. Sprejem bo slovesen. Izvrši se v soboto ob pol 4. uri popoldne; ob pol 7. uri zvečer bo novemu g. župniku prirejena slovesna podoknica, v nedeljo pa se bo vršila po službi božji svečana akademija s petjem, pozdravnim govorom, deklamacijo in versko igro »Teophilus«. — Naš novi g. župnik je doslej služboval že na sledečih mestih: v St. Vidu nad Ljubljano, v Trziču, kjer je bil po smrti pok. župnika Potokarja več mesecev župni upravitelj, v Naklem in sedaj je že 7 let kot kaplan v Šenčurju. Povsod je mnogo deloval v organizacijah, znan je kot izvrsten katehet, oz. vzgojitelj mladine, cerkveni govornik, ustanovitelj bivše šenčurske godbe. Novi g. župnik je povsod priljubljen. Želimo, da bi se g. župnik med nami dobro počutil in žel tudi velike uspehe.

Kaj je z narodno igro »Izpod Golice«, vprašujejo premnogi. Potrpite malo, potrpite! Zvedeli boste v najkrajšem času.

Primskoo

Drenj v cerkvi. Da naši fantje in moške ostajajo pri maši zunaj cerkve, so krive ženske. Zakaj? Tako malo prostora jim pustite zadaj, da res ni mogoče fantom v cerkev. Za vso vas je to sramota, ko med sv. mašo stoje naši fantje zunaj cerkve in se glasno pogovarjajo. Koliko prostora je v cerkvi praznega, samo zadaj je vse nabito polno! Če dekleta mislijo, da se bodo s tem fantom prikupile, se motijo. Fantje namreč zahtevajo, da naj grade ženske naprej. Čast nekaterim, ki vedo, kje jim je prostor v cerkvi. Fantje in moške so sklenili, če ne bo ta javni protest nič pomagal, da bodo sami posegli po bolj učinkovitem zdravlilu, ki bo gotovo pomagalo.

Mnogo je tudi otrok, ki se gnetejo po stopnicah, ki vodijo na kor. Starši, katerih otroci so tam, naj vedo, da je za otroke prostor drugod, ne pa na stopnicah.

Na Silvestrovo bomo priredili za vse nekaj prav veselega v gasilnem domu. Pridite — gotovo boste zadovoljni pri pogrnjenih mizah.

Od merodajni strani se sliši, da letos še ne bomo šli na kant, ker je koruza dobro obrodila.

Križe

»Užitkarji«. Podporno društvo »Peko« iz Trziča je v nedeljo, dne 23. dec. gostovalo v Križah v Stari šoli ob pol 16. uri popoldne z »Užitkarji«, kmečko žaloigro v treh dejanjih. Pri skoraj polni dvorani so kriški pevci in pevke, delavci in delavke tovarne »Peko« iz Trziča kod izkušeni igravci, z uspehom nastopili. Igro je režiral g. Pelicon, blagajnik iste tovarne. Podpornemu društvu »Peko« priporočamo, da pride še kdaj gostovat. Mlajšim gledavcem pa priporočamo, da se v drugič pri resnih igrah vzdrže smeja, ako ni povoda zato.

Gospodarstvo

Trošarine mestne občine. V soboto 15. t. m. je izdala mestna občina razglas o pobiranju mestne trošarine, ki stopi takoj v veljavo. V razglasu se zahteva, da se morajo prijaviti tudi vse zaloge blaga, ki spada pod trošarino. Prijavo je bilo treba oddati do 15. t. m. Obenem z razglasom je mestna občina izdala tudi predmetni pravilnik, ki ga je

odobrila banstra uprava. Po pravilniku se bo pobirala trošarina od vsega blaga, ki bi se potrošilo v Kranju, in ne sme blago preje v promet, dokler ni prijavljeno in zanj plačana trošarina. Trošarini niso podvržene državne in vojaške dobave, selitveno blago, rabljena potniška prtljaga, vzorci blaga, živila, tranzitno blago. Še pri tem blagu so določeni različni tarifni predpisi.

Ing. Jos. Skubic:

Sadjarstvo

Sadjarstvo je v naših krajih še vedno gospodarska panoga, ki jo pre malo upoštevamo. Drevje sicer še radi sadimo, tudi cepimo radi gozdne divjake. To pa je še vse pre malo, da bi mogli govoriti o sadnem gospodarstvu.

Sadno gospodarstvo ne prepušča drevja po saditvi v nemar. Gospodar oskrbuje drevje, kakor je dolžan oskrbovati vrt ali živino, gozd ali travnik.

Pozimi je zelo veliko časa, ki ga lahko s pridom uporabljamo za nego dreves.

Poglejmo najprej stare nasade! Kdor je le količkaj čital o sadjarstvu, bo v svojem nasadu opazil celo vrsto napak. Mnogo teh napak se da pozimi odstraniti. Nič ne de, če je zunaj mraz. Mnogo del opravimo celo v snegu lahko in nam bo trud ter zmrzovanje obilno poplačano.

Stari nasadi so večinoma pregosti, veje drevces se med seboj križajo in obsečujejo. Zaradi tega hira cela vrsta drevces in imamo zaradi goščave le veliko škodo. Vsi nasadi, kjer vsakega drevesa ne obseva solnce od vrha pa prav do spodnje veje, so pregosti. V takih nasadih — sadnih gozdovih — nam tudi trava ne uspeva, pač pa se bohotno razrašča ščavje. Samo radi sadnih goščav, ki zaradi pregoste sence ugonablajo pridelke pod drevjem, je toliko skoraj popolnoma neutemeljenih predsodkov, češ, da drevje škoduje travi in poljskim kulturam. Kdor sadjari tako, kot gospodarimo z gozdnimi drevesi, ta ima seveda prav. Pri tem pa ne pomisli, da ni škoda le trave, ampak da tudi sadno drevje trpi in z njim vred rodovitnost, kakovost sadnega pridelka, zdravje in odpornost drevja in sadja. Koliko več bi lahko pridelali dobrega sadja, če bi bilo celo odraslo drevo izpostavljeno solncu, in koliko več tudi dobre krme. Koristi bi bile pa pri redkejšem nasadu vsaj še tele, manj stroškov bi imeli z napravo sadovnjaka, ker bi bilo potrebno manj dreves, drevesnih jam, kolov, gnoja. Koliko bi bilo manj dela! Koliko lažje bi se po sadovnjaku kretali s stroji in orodjem ter vozovi in koliko lažje bi oskrbovali drevje ter spravljali sadje!

Take goste nasade je tedaj treba čim prej spraviti v red. To delo bo pa seveda tudi težavno. Zlasti bomo v zadregi, če je drevje še kar dobro. Najprej odstranimo iz sadovnjaka vse staro drevje, ki se že suši. Če ima še kako dobro vejo, to prav nič ne de. Bolje je, da gre tako susičasto drevje iz sadovnjaka, kot pa da bi postalo skrivališče za boleznin in škodljivce in kvarilo ostalo drevje in travo ter oviralo naše gibanje po sadovnjaku. Tako drevje je najbolje izkopati, da tudi drevesni štori niso v kvar.

Kot drugo pride na vrsto mlajše drevje. Če to ni pre staro, ga lahko še uspešno presadimo. To delo lahko opravljamo tudi pozimi, samo da ne zmrzuje. Pod kap ali med dvoje blizu stoječih dreves nikakor ne spada mlado drevo, kajti razvijati bi se itak ne moglo; če pa bi se tudi razraščalo, bi potem zaprlo pot zraku in solncu in bi tako več škodovalo, kot pa koristilo. Zato je bolje tako drevo presaditi, kjer nam bo pač dalo mnogo več koristi.

Razume se, da v sadovnjake ne spada gozdno drevje. Kolikokrat vidimo po nasadih hraste, češ da bo dalo drevo

lepo deblo, vidimo amreko, brest, pa tudi bezeg in razno prav nič vredno grmovje, zlasti na mejli in ob poslopih. Razumljivo je, da tako drevje dela goščo in senco, je v oviro in jemlje drevju in travi hrano.

Dober gospodar kaj takega v sadovnjaku pač ne bo trpel.

Tako odstranimo z vrta oslabele drevje, mlado drevje, ki se še da uspešno presaditi, in razno druge navlako. Že s tem napravimo sadovnjak mnogo bolj svetel in zračen.

Tudi preostalo drevje je treba temeljito pregledati. Če gre za redčenje, je treba pač še kako drevo odstraniti. Najhujše je nam tako delo, če je vse drevje zdravo. V takem slučaju izbiramo drevje po treznem preudarku. Obdržimo vse res dobro drevje, dobro ne samo po svojem zdravju, dobrem razvoju, ampak tudi po rodovitnosti in vrednosti sadja. Čim manjšo gospodarsko vrednost ima drevo, tem prej se odločimo, da tako drevo izgine iz gošče. Pri tem gledamo tudi na sadna plemena, ne samo na sadne vrste, kajti povsod ni eno pleme in vrsta enako dobičkanosna.

Vsa ta dela so predpogoj za ureditev nasadov, če hočemo, da bodo rentabilni. Ob priliki pa bomo povedali še kaj o zastavljenem vprašanju.

MALI OGLASI

Za vsako besedo v malih oglasih se plača 0-50 D. Najmanjši znesek je 6 D.

Otomane, divane, modroce in vsa v stroko spadajoča dela Vam nudí najceneje ter se priporoča **Viktor Tonejc** tapetnik, v h š. g. F. Azmana.

V najem oddamo dve posamezni sobi s posebnim vhodom, hotel »Jelen«. Poizve se v Hranilnici in posojilnici v Kranju.

Kupim hranilne knjižice Mestne hranilnice v Kranju. Naslov v upravi lista.

Veselo in srečno
Novo leto

želi vsem svojim cenj. gostom in odjemalcem
Peter Faletič
slačičarna pri »Klandru«
Kranj, Rožna ulica

Prav srečno in zadovoljno
novo leto 1935 želi vsem
svojim cenjenim odjemalcem

Joško Špenko, Kranj 151
izdelovanje pletenin in nogavic.

Priporočam se za nadaljnjo
naklonjenost!

Vajenka kongreganistinja, se
sprejme v Tiskovno
društvo v Kranju. Oglasi naj se v pisarni.

Samo Din 143

Št. 995. Elegantna KROM zapestna ura
s finim pravim švicarskim Anker
kolesjem, v kamnih tekoča
Din 143—

Št. 996. Ista s svetlečim kazalnikom in
kazalci
Din 154—

Št. 912. Žepna ura Anker Remontoir, pra-
vi švicarski stroj, lepo ohišje,
zelo dobra
Din 35—

Št. 913. Ista z radium svetlobnim kazal-
nikom in kazalci
Din 45—

Triletno pismeno jamstvo. Nikak riziko.
Zamenjava dovoljena, tudi se vrne denar.
Cenik zastoj in poštalne prosto.

H. Suttner, Ljubljana 9

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Silvestrovanje na Stari pošti

Prosta zabava s plesom v
dvorani in kavarni, dva or-
kestra, Zajc in hawai jazz.
Bar, buffet. Vstopnine ni.

Za obilen obisk se priporočata
Franc in Francka Lieber.

*Zadružna gospodarska
banka d. d. Ljubljana
podružnica v Kranju*

želi vsem svojim p. t. poslovnim
prijateljem uspešno poslovno le-
to 1935 in se priporoča za vse
bančne posle.

Pozor! Ženini in neveste! Pozor!

Preden se odločite za nakup bale, pridite v našo trgovino in se prepričajte o najboljšem blagu in najnižjih cenah.

Naše reklamne cene so:

- Klotaste odeje samo Din 99.—
- Volneni koci samo Din 55.—
- Cvilh za madrace samo Din 17.—
- Platno za rjuhe, 150 cm široko samo Din 15.—
- Platno za oblačila samo Din 8.—
- Platno za brisače samo Din 7.—
- Bela kontenina samo Din 5.50.

Obleke za ženine in neveste po tovarniških cenah.
Priporoča se najcenejša trgovina na Gorenjskem

Logar & Kalan manufakturna zaloga lastnik Srečko Vidmar **Kranj**

Ali ste si že priskrbeli za slabo vreme dobro obutev?

Najbolj močno izdelane gozdarje, smučarje, vsakovrstne škornje in lovske čevlje, kakor tudi najfineje izdelane čevlje za ples izdelujem po meri. Prihranili si boste v tej krizi denar in obvarovali si boste zdravje, ker boste nosili nepremočljivo obutev. Prepričajte se o dobri kva-
liteti in naročite si po meri izdelano obutev le pri

Andr. Černilcu, Kranj, Kokr. pr. 40

Sprejemajo se vsakovrstna popravila.

Cene konkurenčne. Postrežba točna in solidna.

Pri Jazbecu v Kranju

Nepremočljivi Hubertus plašči za deco, dame in gospode, po konkurenčnih cenah.

Velika zaloga KLOBUKOV

Površniki in zimske suknje v veliki izbiri. Trenchcoati v lepi izdelavi iz nepremočljivega volnena blaga. Usnjati površniki, perilo itd. Obleke, delo domačih krojačev, ne tovarniško delo. Smučarske obleke.

Priporoča se **ALBIN JAZBEC, KRANJ**

Srečno novo leto

želi vsem svojim odjemalcem

LIKOZAR JOŽEF

mesar v CERKLJAH pri Kranju

Specialne gozdarje

ročnega izdelka in vse vrste čevljev za sport in smuk kakor tudi snežk in galoš dobite v trgovini

Fr. Strniša, Kranj

Sprejemajo se vsa v to stroko spadajoča dela.
Vsem odjem. želim srečno novo leto!

Srečno novo leto

želi vsem poslov. prijateljem

Koliaš in sinova
barvarna in kemična čistilnica
Kranj, Savsko predmestje

Veselo in srečno novo leto

želi vsem odjemalcem
v r v a r n a

Anton Šinkovec
K r a n j

Blagoslovljeno novo leto želi vsem naročnikom in odjemalcem

J. Knific

tovarna žime, Stražišče pri Kr.

Priporoča se manufakturna trgovina

M. Koki - Kranj

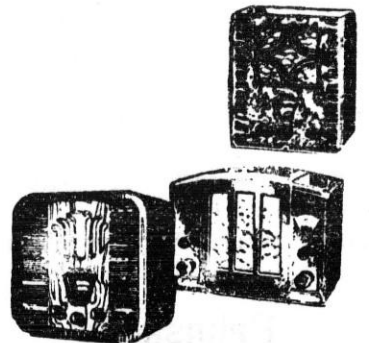
Priznано najlepša izbira
skrajno solidne cene

Ves svet je pod Vašo streho s Philips radio aparatom

katerega Vam dobavlja
na mesečne obroke

- Typo 961 A po Din 115.—
- „ 940 A „ „ 165.—
- „ 836 A „ „ 265.—

B. ŠINKOVEC
KRANJ, Glav. trg

“SUPER-INDUCTANCE”

PHILIPS
RADIO

Največja radio industrija sveta.

Kupujte domače blago!

Velika izbira vseh vrst nepremočljivih čevljev za smuč, turistiko in sport po znižanih cenah. — Odproda se tudi večja množina čevljev od Din 58 do Din 98. Ne zamudite ugodne prilike! Obiščite nas — nakup brezobvezen!

Trgovina „Jadran“
Kranj - Gl. trg 115